

מסורת הש"ס

(א) [ע"י חוספוט צבורות
כג: ד"ה משנת], (ב) [לעיל
מט: וש"י], (ג) [לקמן סא:
וע"ש], (ד) [לקמן עז: פה:],
(ה) [לעיל נט.], (ו) [צ"ל ורבי
אליעזר כו' מהרש"ל],
(ז) [ויקרא כא], (ח) [צ"ל
ד"ה בן יעקב],

תורה אור השלם

1. אֶלְמֶנָה וְגִרְשָׁהּ
וְחִלְלָה זֶה אֵת אֶלֶּה לֹא
יָקֹחַ כִּי אִם בְּתוּלָה
מִמֶּנּוּ יָקֹחַ אִשְׁדָּה;
וְיִקְרָא כֹא יֵד
2. וְלֹא יַחַלֵּל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּ
כִּי אֲנִי יְיָ מִקְדָּשׁ;
וְיִקְרָא כֹא טו
3. וְלֹאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה
הַקְרוּבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא
הָיְתָה לְאִשׁ לֶה שָׂמָה;
וְיִקְרָא כֹא ג

גליון הש"ס

גמ' אמר ר"ה אמר רב
הלכה כדאביי. עין מוס'
כסודות דף כג ע"צ ד"ה
משנת: שם ואילו בהא
אמר רב עמרם אמר רב
מנצרי מוס' לגלל דף נט
ע"צ ד"ה ורב מנצור דל"ג
כאן אמר רב וכן הוא לקמן
סא ע"צ: שם דאביי סבר
יש חלל מחייב עשה. עין
לקמן דף נט ע"צ תד"ה
מחלל:

הגהות הב"ח

(א) גם' צהא אמר רב
עמרם אין הלכה כ"ל
ותיבות אמר רב נמחק:

מוסף רע"י

משנת ר' אליעזר בן
 יעקב קב ונקי. קב מזה
 קטנה, כלומר במקומות
 מועטים הוא מוכר בשמחה
 וכן ברייזא, וכל
 מקום שמכר הנכס כמותו
 (שליט ס: ובענין ערובין
 ס: ובבבבב ס:): א: לא
 ילמד הדין שאם מכר
 חצי מזה של שמונה חציו
 המדרש נקי הוא שלשה
 כמותו לעולם (רש"י ס:)
 כי חלל מחייב עשה.
 כגון כהן גדול שנשא
 אספה או מפותה שהיא
 עליו נעשה, כמולה יקח
 ולא כמולה (קמס ס:).

שׂאִין מַשְׁלֵם קִנָּם בַּמִּפּוּתָה. שֹׁאֵם מִפּ
נִמְפֹּטְרִיָּה מִקִּנְסָה שֶׁהִמְפֹּתָה אֵין מִשׁ
דְּכֹתִיב אֶם מֵאֵן יִמְאֵן (שְׁמוֹת כב) אֲבָל
לֹא יִתֵּן כְּלוּם אֲבָל אֲוֹנִם נוֹתֵן מִיָּד
(דְּבָרִים כב) וְנִתֵּן הָאִישׁ הַשּׁוֹכֵב עִמָּה
וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה: אֲמַרָה לְשִׁמְעֵאל.

להא דרב הונא דלמך ומוילא דגט:
 סופה להיות מוכה ע"ן חסיו.
 כלומר סופה ליבעל לו ולאדך בחוליה:
 סופה להיות צעולה חסיו. ואם
 שא נשוי דקתי לגמרי קאמר
 דמותר לקיימה וואיל ולעצמו נבעלה
 וסופה להיות צעולה לו: סבר לה
 כר' אלעזר. דלמך (לקמן דף סא):
 פנוי הבא על הפנויה שלא לשם
 אישות עשאה זונה וקיימה עליה בלא:
 ומחייבי לאוין דכהונה היה הולד חלל:
 דרב עמרם לקמן בפירקין (סב):
 ביש חלל מחייבי עשה. ור' אליעזר
 ב"י לא כר' אלעזר סבירא ליה ולא
 זונה היא ולא קיימה עליה בלא אלא
 בעשה דמביא בחולה יקח ולא צעולה
 ולא הבא מכלל עשה עשה: ודכסי
 לא יחלל אכולהו. ואם כן בחולה יקח
 ולא צעולה דעשה הוא: אלה הפסוק
 הענין. דמביא אלה בחר מחייבי לאוין
 לאשמועינן אלה שהן מחייבי לאוין
 לחוקק מדין חייבי עשה: למעוטי
 גדה. שאם על כהן על אשתו גדה
 אי הולד חלל: וירבוייהו לחומה

הואיל ולא פלוגיהוהו תמי: קטא.
לרב אשי דמוקי פלוגייהו צעמח
דהני קראי: אחוסו ארוסה של
כהן הדיוט אבל נשואה פשיטא לן
דלין מטמא דכתיב^ז ולאחוריו הצמוד:
אנוסה ומפוסה. אחרות שצנקה או
שנתפסחה: דברי הכל אין מטמא
המשנה דגדולי חכמים ירמיה:

[illegible]

הכי ולאחותו הבתולה פ
לא היתה פרט לארוסה
אליו לרבות את הבוגרת

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למגמרה מהתם קא סלקא דעתך גילף בסמוך והא אמר רבי שמעון ראיה ה"ל למילף ומוכת עץ מהתם גמר ל מבצתוליה עד שיהו כל בצתוליה קיימין

היה הוא אהנו ליה נשואין
קנס אלא כשאין כונסה
מהור ימהרה לו לנאשה
ופילו הוא כונסה דכתיב

שאינן משלם קנס במפותה אולר רב גביהה
מבי כתייל אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי
אמר ליה והא רב ור' יוחנן דאמרי תרווייהו
יבוגרת זמוכת עין לא ישא זאם נשא נשוי
אלמא סופה להיות בוגרת תחתיו סופה
להיות מוכת עין תחתיו הכא נמי סופה
להיות בעולה תחתיו קשיא: אנוסת חברו
ומפותת חברו לא ישא ואם נשא ר' אלעזר
בן יעקב אומר הולד חלל וחכמים אומרים
הולד כשר: *אמר רב הונא אמר רב⁶ הלכה
כר' אליעזר בן יעקב וכן אמר רב גידל אמר
רב הלכה כרבי אליעזר בן יעקב איכא
דאמרי אמר רב הונא אמר רב מאי טעמא
דרבי אליעזר בן יעקב סבר לה כרבי אלעזר
ומי סבר לה כותיה והא קיימא לן⁷ משנת
ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי *ואילו בהא
⁸אמר רב עמרם⁸ אמר רב אין הלכה
כרבי אלעזר קשיא רב אשי אמר ביש חלל
מחייבי עשה קמיפלגי *רבי אליעזר בן יעקב
סבר⁹ יש חלל מחייבי עשה ורבנן סברי
אין חלל מחייבי עשה מ"ט דראב"י דכתיב
יאלמנה וגורשה וחללה וזנה את אלה לא
יקח כי אם בתולה וגו' וכתיב¹² ולא יחלל
זרעו בעמיו אכולהו ורבנן אלה הפסיק
הענין ורבי אליעזר בן יעקב אמר
אלה ילמעוטי נדה כמאן אולא הא
דתניא מאלה אתה עושה חלל ואי אתה
עושה חלל מגדה כמאן כרבי אליעזר
בן יעקב ורבי אליעזר בן יעקב נכתביה
לאלה לבסוף קשיא תנו רבנן אחותו
ארוסה רבי מאיר ור' יהודה אומרים מממא
לה רבי יוסי ורבי שמעון אומרים אין
מממא לה אנוסה ומפותה ד"ה אין מממא
לה ומוכת עין אין מממא לה דברי ר' שמעון
שהיה ר' שמעון אומר ראויה לכ"ג מממא
לה שאין ראויה לכ"ג אין מממא לה ובוגרת
מממא לה דברי כל אדם מאי טעמא דר"מ
ור' יהודה דדרשי הכי³ ולאחותו בתולה
¹¹פרט לאנוסה ומפותה יכול שאני מוציא
אף מוכת עין ת"ל אשר לא היתה לאיש מי
שהווייתה על ידי איש ויצאה זו שאין הווייתה
על ידי איש הקרובה לרבות הארוסה יאלו
לרבות הבוגרת הא למה לי קרא והאמר
⁶רבי מאיר בתולה אפילו מקצת בתולה
משמע איצטריך סלקא דעתך אמינא נילף
בתולה בתולה מהתם מה להלן נערה
אף כאן נמי נערה קא משמע לן ורבי
יוסי ורבי שמעון מאי טעמיהו דרשי
ז לאנוסה ומפותה ומוכת עין אשר
הקרובה לרבות ארוסה שנתגרשה
הקרובה לרבות ארוסה שנתגרשה
והא

ר' בזהאי מאזנס ומפתה אלס מהמס היינו כ"ג כדפיש
מס כדקאמר ראיה לכהן גדול מטמא לה כ' ועל כרס
כ"ג כ' ואי פריך משום דלזין הכלל אמת מהא לא ה
רבי שמעון כדקמי בזהאי צברייתא הראויה לכ"ג כז
ממ מהמס ה"ל למידרש הכא מי שהוייתה על ידי איש

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות ס.

שאיננו משלים קנם במפתחות. ואם תאמר וכיון דבעינן גט ואם לה כתובה כמו אלמנה לר"ג דיש לה כתובה דלא מיניין ביש מותרות (לקמן דף פה. ושם) אע"ג דאסורה מן המורה וא"כ מאי נפקא מינה דלין משלם קנם הרי יש לה כתובה ומה לי קנם ומה לי כתובה דאמר ר"י דנפקא מינה אם מחלה לכתובה ועוד נפקא

מִינָה לָלֶא מַשְׁלֵם מִן הָעֵדִית כְּדִין
קִנְם אֵלֶּא מִן הַיִּזְבוּרִית כְּדִין כְּמוֹת
אֶשֶׁה וְעוֹד כְּמוֹת צְעוּלָה דְרַבְּנָן
וְעוֹד נִרְאָה דֵּהָא דְלֹאמֵר רַב מוֹרִיָּא
בְּגַט הֵייוּ מִדְרַבְּנָן וְלֹהֲכִי נִקְטַּ פְּלוּגָמָא
(א) דְרַבִּי צִנְוֹסָת צִבְרִי דְצִנְוֹסָת
עֲלָמוֹ מוֹדֵה לָלֶא הוּא חֲלָל וְמִיֵּהוּ מִצִּין
לְמִימַר דְנִקְטַּ אֲנוֹסָת צִבְרִי לְהוֹדִיעַךְ
טוֹחַן דְרַבְּנָן מִדְּמַשְׁכִּי: **סוֹפָה** הַיְּהוּדִים
בְּעוֹלָה תַּחֲתוֹנִי. וְאִין לֹומֵר דְּמִזְמִינִי
בְּגַט דְקֹאמֵר רַב הֵייוּ לְרַבִּי אֲלַעֲזָר
דְלֹאמֵר פְּנוּי הֵבָא עַל הַפְּנוּיָה עֲשֵׂאָה
זוֹנָה דֵּהָא רַב אֲבִרְיִיתָא קֹאִי וְצִרְיִיתָא
לָלֶא כְרִבִּי אֲלַעֲזָר דֵּהָא אֲמִירִי רַבְּנָן
הוֹלֵד כֶּשֶׁר: **הֲלָף** מִחִיבִי עֲשֵׂהָ.
מִימָה כִּיּוֹן לָלֶא יִחַלֵּל קֹאִי מִנִּי אֲצַעוּלָה
לְרַבִּי אֲלַעֲזָר בֶּן יַעֲקֹב אֵם כֵּן אִין
זֶה חִיבִי עֲשֵׂה גִרְדָּא לָלֶא יִחַלֵּל לֹאֵו
הוּא דְקֹאמֵר צִרְכָּא בְּצִרְכָּא דְקִדּוּשִׁין
(ב) דְּמִיֵּהוּ לִי לִיבָה מִשֵּׁם לֹא יִחַלֵּל:

רבי אליעזר בן יעקב עשה ורבנן סברי מ"ט דראב"י דכתיב זונה את אלה לא וכתיב ולא יחלל ורבנן אלה הפסיק בן יעקב אמר כמאן אזלא הא ישה חלל ואי אתה מאן כרבי אליעזר בן יעקב נכתביה תנו רבנן אחותו מזדה אומרים מטמא ומעון אומרים ה"אין תה ד"ה אין מטמא אלה דברי ר' שמעון ראוייה לכ"ג מטמא אין מטמא לה ובוגרת סמיא טעמא דר"מ ולאחותו הבתולה ה יכול שאני מוציא לא היתה לאיש מי

ממעטת מוכת עץ חפיוני נרדף מחיר
מדפריק גבי צוגרט והא למח לי קרל
וגבי מוכת עץ פריגה נרדף ונהבי
מוקי קרל קמח צבוגרט וניחא נמי
השתא הא דדרשינן דרשא דאשר לא
היחא לאיש ברשא אע"ג דכתיב
בסוף משום דממשמעות בתולה
לן למעוטי מוכת עץ והוכיך לפרש
דמתיבינן מאשר לא היחא לאיש:
גירסא בתולה בתולה מהחם. אומר
ר'מס מהחם היינו מכ"ג ולא
כמו שפירש בקונטרס דמבתולה לאוּסם
ומפתח קאמר וכן נראה לר"י דהא
בבבא שמעתא לא איירי בלאוּסם ומפתח
דמתיבינן מאשר לא היחא לאיש:

מהתם היינו כ"ג כדפירש ר"ת דלאירי ציה ומשום דרבי שמעון וול מטמא לה כו' ועל כרחק לא לסימנא בעלתא נקטיה מדפריך ון הכלל אמת מהא לא הוה משני מידי אלא ודאי פריך דמג"ב בצבדייתא הראויה לכ"ג כו' דאי לאו דמיעטיה רחמנא מוכח עץ מי שהייתה על ידי איש יתה מוכח עץ והוה ילפינן התם מהכא: והא

עין משפט
נר מצוה

ע א מ״ פ״ז מהל' אִיסורי צִיחָה הֵלכ' יג:
עב ב מ״ שס הֵלכ' יד:
עב ג מ״ שס הֵלכָה טו:
עב ד מ״ שס פ״ט הֵל' ו סמג לאוין קנב
טוש״ע אה״ע סימן ו סעיף ח:

עַד הָרֹז הַמִּי פ"ב
מַהֲלֵי אֲבֵל הַלֵּכָה י יא
סַמָּג עֲשֵׂין נח וּלְאִוִּין רֵלָה
טוֹש"ע י"ד סִימָן שַׁעג
סַעֲיָן ד'
עַד [ה] מִי שֶׁס הַלֵּכָה י
טוֹש"ע שֶׁס:

תוספות ישנים

[illegible]